

Številka: LZS/44-5

Datum: 5. 4. 2017

Skupina nevladnih organizacij za trajnostni razvoj javno podpisala Predlog za vključitev varuha narave v Zakon o ohranjanju narave

Varuh narave – glas narave za skupno dobro vseh nas

Ljubljana, 5. april 2017 - V sredo, 5. aprila 2017, je Skupina nevladnih organizacij za trajnostni razvoj, ki jo sestavljajo predstavniki Planinske zveze Slovenije, Ribiške zveze Slovenije, Lovske zveze Slovenije, Turistične zveze Slovenije, Čebelarske zveze Slovenije in Kinološke zveze Slovenije, na novinarski konferenci na sedežu Lovske zveze Slovenije v Ljubljani javno podpisala Predlog za vključitev varuha narave v Zakon o ohranjanju narave. V skupini sodeluje tudi Zveza tabornikov Slovenije, ki se je na novinarski konferenci s podpisom uradno pridružila Skupini nevladnih organizacij za trajnostni razvoj.

Ministrstvu za okolje in prostor se s *Predlogom za vključitev varuha narave v Zakon o ohranjanju narave* predlaga vzpostavitev instituta varuha narave, ker predstavniki Skupine nevladnih organizacij za trajnostni razvoj menijo, da obstaja potreba po neodvisnem institutu za varovanje koristi narave, kot jih opredeljuje obstoječa zakonodaja. Glede na pravno podlago, ki jo ponuja 159. člen Ustave RS Skupina nevladnih organizacij za trajnostni razvoj predlaga, da se vzpostavi institut varuha narave kot samostojni institut varuha okolja in narave.

Predsednik Lovske zveze Slovenije, **mag. Lado Bradač**, je uvodoma predstavil delovanje skupine nevladnih organizacij za trajnostni razvoj, ustanovljene leta 2009 na pobudo Lovske in Ribiške zveze Slovenije, pozneje so se pridružile še Planinska, Turistična, Čebelarska in Kinološka zveza Slovenije, na današnji novinarski konferenci pa uradno tudi Zveza tabornikov Slovenije. Skupina nevladnih organizacij za trajnostni razvoj, ki šteje več kot 200 tisoč članov, že od leta 2011 sodeluje na področju trajnostnega razvoja ter skupnega prizadevanja za varovanje in ohranjanje biotske raznovrstnosti, kar posledično pomeni tudi ohranjanje naravne sestave združb v sklopu teh ekosistemov.

Predlog za vključitev varuha narave v Zakon o ohranjanju narave je nastal na Planinski zvezi Slovenije, vse organizacije pa želijo s to pobudo določiti, pod kakšnimi pogoji in na kakšen

način se lahko vsak državljan v Sloveniji udeležuje planinskih pohodov, čebelarjenja, lova in drugih aktivnosti v naravi. S tem institutom se želi vzpostaviti glas narave, ki se sama ne more braniti pred vsemi posegi in aktivnostmi v njej, hkrati pa bo varuh narave lahko tudi ogledalo vsem organizacijam, ki izvajajo aktivnosti v naravnem okolju, ter bo pomagal pri opozarjanju na nepravilnosti v naravi in težave, s katerimi se srečujemo pri svojih dejavnostih.

»Pobuda, s katero želimo izoblikovati varuha narave, ki jo bomo podpisali in naslovili na Ministrstvo za okolje in prostor, da bi v Zakon o ohranjanju narave dala tudi inštitut varuha narave, je prava pot – podobne rešitve so poiskali tudi v tujini –, da najdemo nekoga, ki bo v imenu tistih, ki ne morejo skrbeti za svoje okolje, torej prebivalcev gozda, poskrbel za to, da bo tam mir in da se bomo lahko vsi svobodno gibal po gozdu in ga uporabljali,« je poudaril **mag. Lado Bradač**, predsednik Lovske zveze Slovenije, ki je skupino vodil do konca marca. *»Varuhinja človekovih pravic varuje naravo skozi prizmo pravice človeka do lepega, zdravega okolja, neokrnjene narave, tudi vode, mi pa želimo varovati tistega, ki ni varovan – to je žival, ki ima pravico do svojega življenjskega prostora. Skozi to prizmo je zrasla in se razvijala ideja o varuhu narave,«* ga je dopolnil novi predsedujoči, **dr. Miroslav Žaberl**, predsednik Ribiške zveze Slovenije.

Predsednik Ribiške zveze Slovenije, **dr. Miroslav Žaberl**, je povabil tajnika ZTS **Matica Stergarja**, da se Zveza tabornikov Slovenije s podpisom uradno pridruži Skupini nevladnih organizacij za trajnostni razvoj. Sledil je **javni podpis** Predloga za vključitev varuha narave v Zakon o ohranjanju narave s strani predstavnikov članic Skupine nevladnih organizacij za trajnostni razvoj.

Javnemu podpisu *Predloga za vključitev varuha narave v Zakon o ohranjanju narave* ter pristopnemu podpisu Zveze tabornikov Slovenije je sledila kratka **predstavitve aktualnih tem** vsake izmed organizacij članic Skupine nevladnih organizacij za trajnostni razvoj:

Generalni sekretar Planinske zveze Slovenije, **Matej Planko**, je v imenu Planinske zveze Slovenije, ki aktivno deluje na področju planinarjenja in tudi turnega kolesarjenja in se zato pri svojem delu pogosto srečuje z Zakonom o ohranjanju narave, znova opozoril na problematiko vožnje z motornimi vozili v naravnem okolju, saj je oktobra 2016 na Ministrstvo za okolje in prostor RS naslovila pobudo, na katero še ni bilo odziva. PZS v svojem stališču podpira ohranitev ureditev, kjer je vožnja s kolesi po planinskih poteh urejena skladno z Zakonom o planinskih poteh, opozarja na nesorazmerno ureditev glob za prekrške (161. in 161.a člen), ki za vožnjo z vozili na motorni pogon določa nižje globe kot npr. za vožnjo s kolesi, ter izpostavlja, da je treba nadzoru omejitvam vožnje v naravnem okolju, predvsem pri vožnji z motornimi vozili, nameniti več pozornosti, saj se pojavljajo pogoste kršitve.

Predsednik Ribiške zveze Slovenije, **dr. Miroslav Žaberl**, je predstavil zahtevo RZS po čim hitrejši dolgoročni ureditvi problematike kormorani ribe, na katero je 29.3. potekala tudi seja Odbora za kmetijstvo DZ R Slovenije, kjer so razpravljajoči poslanci potrdili nujno po ustrezni ureditvi problema. Drug pereč problem za ribiče pa je še vedno nerešeno vprašanje dvojne

finančne obremenitve posameznih ribiških družin – plačevanje za izvajanje ribiškega upravljanja (osnovna dejavnost) in plačevanje vodnega povračila za stoječe vode. Ta obremenitev je za RD, ki so volonterske organizacije, prevelika. V kolikor se ne bo pojavila razumna rešitev dvojnega plačevanja, lahko tako stanje pripelje do ukinitve posameznih RD, ne zaradi slabega upravljanja voda, ampak zaradi stečaja.

Tajnik Zveze tabornikov Slovenije, **Matic Stergar**, je napovedal *Nacionalno konferenco o prostem pristopu k naravi*. Kot pravi, taborniki že stoletje živijo z naravo in v naravi. Je njihov drugi dom, njihov raziskovalni laboratorij in tempelj, je kraj, kjer preživijo največ prostega časa. V njej izpolnjujejo svoje poslanstvo. Kar vzamejo, se trudijo večkrat povrniti. Tudi v letu 2017 se ne bodo ustavili pri spodbujanju družbe k obiskovanju narave – nadaljevali bodo s svojimi aktivnostmi pod imenom *Gremo v naravo!* Tokrat s spodbudo za začetek širše družbene kampanje na temo prostega pristopa k naravi. Zaznavajo težnje, za katere menijo, da ne vodijo v pravo smer, zato želijo prispevati k spremembi toka dogodkov na način, skladen z njihovimi vrednotami. V ta namen načrtujejo *Nacionalno konferenco o prostem dostopu do narave*, predvidoma v prvi polovici junija 2017.

Podpredsednik Kinološke zveze Slovenije, **mag. Branislav Rajić**, je predstavil Kinološko zvezo Slovenije, ki združuje 119 društev, klubov in organizacij, v katere je združeno 10000 lastnikov psov z nekaj več kot 18000 psi. Kot pravi, je skrb za čistopasemsko vzrejo psov je nerazdružljivo povezana s skrbjo za naravno okolje, saj se večina skupnih aktivnosti človeka in psa odvija v naravi. Narava je najmočnejša planetarna sila, ki pa pred človekom današnje dobe potrebuje zagovornika. Zato so se v KZS odločili pristopiti k današnji pobudi, ker menijo, da Zakon o ohranjanju narave, čeprav je dober, potrebuje dopolnitev v smislu uvedbe instituta varuha narave in na področju dviga kazni za onesnaževanje narave zaradi vožnje z motornimi vozili v naravnem okolju. Meni, da moramo skrbno ravnanje z naravo in v naravi okrepiti tudi v zavesti ljudi, predvsem mladine in tistih, ki čutijo in izražajo posebno pripadnost naravnemu okolju. Mednje vsekakor sodijo kinologi, ki se med ostalim prizadevajo, da ljudje s psi preživijo čim več časa v naravi in čim manj na kavčih.

Glavna sekretarka Turistične zveze Slovenije, **Karmen Burger**, je predstavila vlogo turističnih društev pri razvoju turizma v naravnem okolju. Kot pravi, postaja predstavljanje narave v svetu in tudi v Sloveniji vse bolj pomembna dejavnost, zato je Turistična zveza Slovenije (TZS) skupaj z Zavodom za gozdove Slovenije, Planinsko turistično zvezo Slovenije, GIZom za pohodništvo in kolesarstvo ter ostalimi deležniki pred leti razvila študijo o razvoju tematskih poti. Za izboljšanje kakovosti življenja prebivalcev Slovenije in turistov, prispevek k trajnostnemu razvoju v urejenem in zdravem okolju, učinkovitejšo promocijo države in turizma ter prispevek k razvoju turistične in ekološke zavesti ljudi TZS organizira maja meseca tekmovanje za najboljšo tematsko pot pod geslom *Moja dežela – lepa in gostoljubna 2017*. Projekt spodbuja sodelovanje in povezovanje prebivalstva pri varovanju, ohranjanju in urejanju naravnih vrednot in kulturne dediščine s turizmom. Projekt je pomembna sestavina celovitega upravljanja s turistično destinacijo, kot tudi specializacija v zeleno ponudbo. Udeleženci tekmovanja so lahko vse tematske poti v Sloveniji; kulturne, etnološke, naravoslovne, poti po zavarovanih območjih, gozdne poti ... Poti tekmujejo v vtisu

in privlačnosti, upravljanju in vzdrževanju, vodenju in ponudbi, dostopnosti in varnosti ter sporočilnosti oz. interpretaciji posamezne poti. Trem najlepše urejenim tematskim potem bo TZS podelila priznanja na svečani zaključni prireditvi *Moja dežela lepa in gostoljubna*, ki bo 17. oktobra v Kranjski gori v okviru dogodka *Dnevi slovenskega turizma*.

Predsednik Čebelarstva Slovenije, **Boštjan Noč**, je predstavil pomen ohranjanja medovitih dreves. Kot pravi, si Čebelarstvo Slovenije že vse skozi prizadeva za ohranjanje narave in biotske pestrosti in s tem tudi čebel. Posebno pozornost namenja promociji in sajenju avtohtonih medovitih rastlin zlasti drevesnih vrst. Uspešno že nekaj let sodeluje z Zavodom za gozdove Slovenije in v aprilu bodo skupaj z njimi vsem slovenskim osnovnim šolam in vrtcem podarili sadike medovitih dreves lipe. Na ta način že mlade ozaveščajo o pomenu ohranjanja naše naravne krajine. Le z ohranitvijo čebel in našega naravnega okolja si lahko zagotovimo namreč čisto, zdravo in zeleno prihodnost.

Predsednik Lovski zveze Slovenije, **mag. Lado Bradač**, je ob aktualni razgrnitvi letošnjih načrtov, ki že drugo leto po vrsti predvidevajo drastična povečanja odvzema nekaterih vrst divjadi, predvsem jelenjadi, opozoril na nestrokovne podlage pri sprejemanju letnih lovsko upravljaljskih načrtov za letošnje leto ter na dolgoročne posledice predvidenega povišanega odstrela jelenjadi, ki ima lahko za populacijo jelenjadi nepopravljive posledice. Letošnje povečanje utemeljujejo predvsem na popisu objedenosti mladja drevesnih vrst izvedenem v letu 2014. Če se ne spuščamo v nedoslednosti pri izvedbi in tolmačenju rezultatov raziskave, je dejstvo, da sta od takrat gozdove dobesedno preoblikovala žled in lubadar, vendar to v osnutkih odvzema sploh ni upoštevano. Predvideno povečanje načrtovanega odstrela rodnega dela populacije bi zato pomenil hiter in globok poseg, po katerem se jelenjad ne bi opomogla še vrsto let.

Na novinarski konferenci so bili prisotni predsednik Ribiške zveze Slovenije **dr. Miroslav Žaberl**, podpredsednik Kinološke zveze Slovenije **mag. Branislav Rajić**, predsednik Čebelarstva Slovenije **Boštjan Noč**, generalni sekretar Planinske zveze Slovenije **Matej Planko**, glavna sekretarka Turistične zveze Slovenije **Karmen Burger**, tajnik Zveze tabornikov Slovenije **Matic Stergar** in predsednik Lovski zveze Slovenije **mag. Lado Bradač**.

V Ljubljani, 5. 4. 2017